

ARAŞTIRMA RAPORUNUN YAPISI, BİLİMSEL MAKALELERDE APA 6.0 YAZIM KURALLARI VE KAYNAK GÖSTERME BİÇİMLERİ

Sezin Başbuğ

Esra Angın

Merve Cesur AtintaŐ

APA ?

American Psychological Association (APA), Amerika Birleşik Devletlerinde psikoloji çalışmalarını temsil eden bilimsel ve profesyonel bir dernek ve dünyada psikoloji alanındaki en büyük kuruluş.

APA 6.0

Ödevler ya da kısa raporlarda
bile kullanmalı mıyım?

Neden APA stili
kullanmalıyım?

Ben ödev
kapaklarımda özgür
tasarımlar kullanmak
isterim.

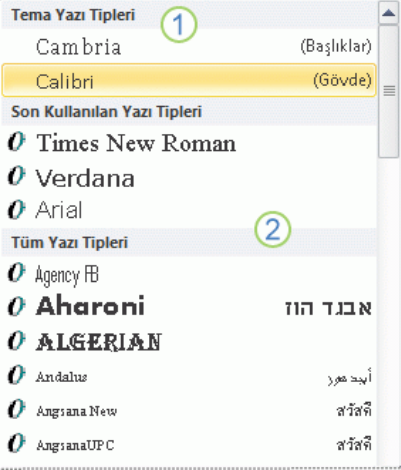

Neden APA stili kullanılmalıdır?

APA yazım stili, sosyal bilimlerde çalışan bilim insanlarınca bilimsel yazını standardize etmek için geliştirilmiştir.

APA 6.0 Stili nerelerde kullanılmalıdır?

- Dönem ödevlerinde
- Araştırma raporlarında
- Deneysel çalışmalarda
- Literatür derlemesi çalışmalarında
- Teorik makalelerde
- Metodolojik makalelerde ve
- Vaka çalışmalarında kullanılır.

Biçim

- Sayfada sağdan, soldan, alttan ve üstten 2,5cm aralık olmalıdır.
- Times New roman 12 punto kullanılmalı, satır aralığı 2 olmalıdır.
- Paragraflara bir tab (1,25cm) içeriden başlanmalıdır.
- Üst bilgi olarak sola, makalenin kısa adı tamamı büyük harflerle yazılmalıdır.
- Blok alıntı yapıldığında alıntının tamamı bir tab (1,25cm) içeride olmalıdır. Alıntıyı bitirdiğinizde kaynak vermeyi unutmayın (Kaynak, yıl, sayfa numarası).

Yapı

APA stilinde metin bölümlere ayrılmıştır. Ana bölümler sırasıyla:

- Başlık/Kapak sayfası
- Öz/Abstract
- Giriş
- Yöntem
- Bulgular
- Tartışma
- Kaynakça
- Ekler

olarak ayrılmıştır.

MAKALENİN BÖLÜMLERİ

Sayfa no

Kapak Sayfası

No 1

Öz

No 2 (yeni sayfa)

Metin

No 3 (yeni sayfa)

Giriş

Yöntem

Örneklem

Veri Toplama Araçları

İşlem

Bulgular

Tartışma

Kaynakça

No n (yeni sayfa)

Ek

No n (yeni sayfa)

Tablolar

No n (yeni sayfa)

Şekil

sayfa no yok

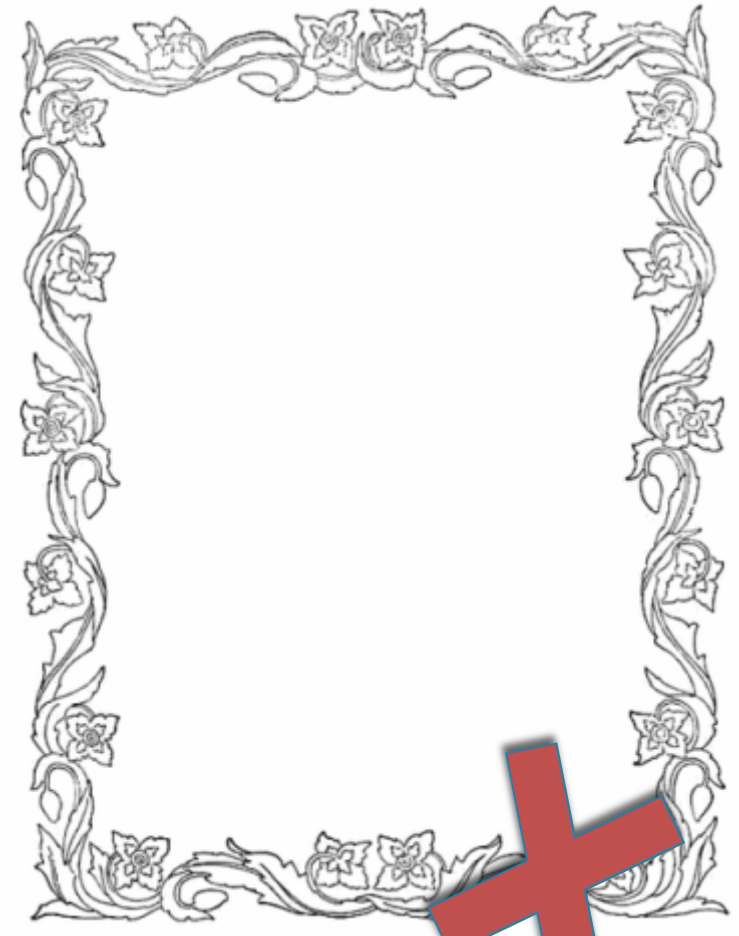

Başlık/Kapak Sayfası

- 1. sayfada yer alır.
- Kısa başlık
  - Başlığı özetleyen en çok 50 karakterden oluşmalıdır.
    - Örneğin “İlişki Doyumunun Erken Dönem Uyum Bozucu Şemalar, Kişilerarası İlişki Tarzları ve Kendilik Algısı Açısından Değerlendirilmesi” şeklinde bir başlığı olan bir makale için “ŞEMALAR VE İLİŞKİ DOYUMU” gibi bir kısa başlık kullanılabilir.

Başlık/Kapak Sayfası

- Makalenin başlığı
  - Temel konu, değişkenler ve araştırmanın kuramsal alt yapısı ile ilgili bilgi verir.
  - Başlığı okuyan kişi çalışmanın amacı hakkında fikir sahibi olmalıdır.
  - Sayfa ortalanarak, kelimelerin baş harfleri büyük olacak şekilde yazılır.
- Yazar(lar)ın ve bağlı bulunulan kurumun adı
  - Bir iki enter'la alta geçildikten sonra sola yaslı biçimde (ortalamadan) yazarın kurumdaki görevine, aldığı ödüllere, yazı bir proje ya da çalışma kapsamında hazırlandıysa bu duruma ve iletişim bilgilerine yer verilir.
  - Yazar sırası araştırmaya yaptıkları katkıya göre sıralanmalı

Konu Başlık: ŞEMALAR VE İLİŞKİ DOYUMU 1

İlişki Doyumunun Erken Dönem Uyum Bozucu Şemalar, Kişilerarası İlişki Tarzları ve
Kendilik Algısı Açısından Değerlendirilmesi

İbrahim Yiğit
Ankara Üniversitesi

Cihat Çelik
Muş Üniversitesi

**İlişki Doyumunun Erken Dönem Uyum Bozucu Şemalar, Kişilerarası İlişki Tarzları ve
Kendilik Algısı Açısından Değerlendirilmesi**

|

İbrahim Yiğit
Ankara Üniversitesi

Cihat Çelik
Muş Üniversitesi

Öz/Abstract

- Bir makalenin oldukça kısa olan bilgilendirici bir özetidir.
- Okuyucunun özü okuyarak makalenin içeriği ve bulguları hakkında genel bir fikre sahip olabilmesini sağlamak gerekir.
- Özetin başlığının “Öz” ve “Abstract” olarak konulması gerekmektedir.
- Ayrıca makale için 5 İngilizce (Keywords) 5 Türkçe (Anahtar Kelimeler) anahtar sözcüğe yer verilmeli, Keywords ve Anahtar Kelimeler sözcükleri bir tab (1,25cm) içeriden ve italik yazılmalıdır.

İyi bir öz nasıl olmalıdır?

- Raporun amacını ve içeriğini doğru ve yeterli bir şekilde iletmelidir.
- Cümleler (özellikle ilk cümle) gerekli, doğru ve yeterli bilgiyi verecek kadar özet olmalıdır.
- Cümleler, birinci tekil ve çoğul kişi kullanılmadan, edilgen çatıda ve geçmiş zaman kipinde kurulmalıdır.
- Öz, yaklaşık 150 ile 250 sözcük ile (Türkçe ve İngilizce, makalenin yazı dili hangisiyse önce o dildeki özet konur) sınırlandırılmalıdır.
- Özde; araştırmanın konusu, özellikleri, hipotezler/beklentiler, veri toplama araçları, bulgular ve tartışma (birer cümle) kısaca belirtilmelidir.
- Anahtar kelimelere yer verilmelidir.

**Çocuk Ve Ergenlerde Travmatik Yaşantılara Yönelik Terapötik Girişimler:
Yetişkinlerden Farklaşan Gereksinimler**

Sezin BAŞBUĞ

Gülşen ERDEN

Öz

Çoğu çocukta travmatik olay sonrasında stres tepkilerinin ortaya çıkması sık rastlanan bir durumdur. Genellikle okula gitmeyi, oyun oynamayı ve mutlu olmayı seven çocuklarda bazen bu alanlarda sorunların çıkması güçlü duygusal sorunlar yaşandığının göstergesi olabilir. Bu noktadan hareketle bu tipik belirtilerin neler olabileceği yaş gruplarına göre tartışılacaktır.

Öz

Anne-baba ya da temel bakım veren kişilerle olumsuz yaşantılar sonucu oluşan erken dönem uyum bozucu şemalar ile yetişkinlik döneminde romantik ilişkilerdeki ya da evlilik ilişkilerindeki doyum arasında ilişkiler mevcuttur. Ayrıca, erken dönem olumsuz yaşantılar sonucu şekillenen bireyin kendisiyle ilgili değerlendirmeleri ve kişilerarası tarzları da ilişki niteliğini ya da doyumunu etkileyebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, evli ve romantik ilişkisi olan bireylerin ilişki doyumlarının, erken dönem uyum bozucu şemalar, kendilik algısı ve kişilerarası tarzlar tarafından ~~yoctanıp~~ ~~yoctanmadığını~~ incelemektir. Araştırmanın örneklemi, 17-54 yaş arası 434 evli ve romantik ilişkisi olan katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcılara, sırasıyla Young Şema Ölçeği-Kısa Form 3, Kişilerarası Tarzlar Ölçeği, Sosyal Karşılaştırma Ölçeği, İlişki Doyumu Ölçeği ve Demografik Bilgi Formu uygulanmıştır. Regresyon analizi sonuçları, ilişki doyumunu, romantik ilişkisi olan bireylerde kopukluk şema alanının; evli olan bireylerde ise ilişki süresi ve kopukluk şema alanının olumsuz yönde anlamlı bir şekilde ~~yoctadığını~~ göstermiştir. Her iki grupta da, kopukluk şema alanının ilişki doyumunun düşmesiyle ilişkili olduğu ve yetişkin romantik ve evlilik ilişkilerinde temel bir rol oynadığı görülmüştür. Tarzlar Ölçeği, Sosyal Karşılaştırma Ölçeği, İlişki Doyumu Ölçeği ve Demografik Bilgi Formu uygulanmıştır. Regresyon analizi sonuçları, ilişki doyumunu, romantik ilişkisi olan bireylerde kopukluk şema alanının; evli olan bireylerde ise ilişki süresi ve kopukluk şema alanının olumsuz yönde anlamlı bir şekilde ~~yoctadığını~~ göstermiştir. Her iki grupta da, kopukluk şema alanının ilişki doyumunun düşmesiyle ilişkili olduğu ve yetişkin romantik ve evlilik ilişkilerinde temel bir rol oynadığı görülmüştür. Tarzlar Ölçeği, Sosyal Karşılaştırma Ölçeği, İlişki Doyumu Ölçeği ve Demografik Bilgi Formu uygulanmıştır. Regresyon analizi sonuçları, ilişki doyumunu, romantik ilişkisi olan bireylerde kopukluk şema alanının; evli olan bireylerde ise ilişki süresi ve kopukluk şema alanının olumsuz yönde anlamlı bir şekilde ~~yoctadığını~~ göstermiştir. Her iki grupta da, kopukluk şema alanının ilişki doyumunun düşmesiyle ilişkili olduğu ve yetişkin romantik ve evlilik ilişkilerinde temel bir rol oynadığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Erken dönem uyum bozucu şemalar, ilişki doyum, kendilik, kişilerarası tarzlar]

Öz

Bu çalışmanın amacı Türk örnekleminde çocukluk döneminde algılanan anne reddi ile depresyon ve kaygı gibi psikolojik sorunlar arasındaki ilişkide erken dönem uyumsuz şemaların aracı rolünü araştırmaktır. Erken dönem uyumsuz şemalar zedelenmiş sınırlar-öteki yönelimlilik, ayrılma-reddedilme, zedelenmiş sınırlar-abartılı standartlar olmak üzere üç şema alanı altında gruplandırılmıştır. Çalışmaya 188'i kız, 78'i erkek olmak üzere, toplam 266 üniversite öğrencisi katılmıştır. Katılımcıların yaşları 18 ile 27 arasında değişmektedir. Data toplama aracı olarak demografik bilgi formu, Young Şema Ölçeği, Ebeveyn Kabul-Red Ölçeği, Süreklilik Kaygı ölçeği ve Beck Depresyon Envanteri kullanılmıştır. Araştırma bulguları anne ret algısı ile kaygı arasındaki ilişkide ayrılma-reddedilme şema alanının aracı rol oynadığını göstermiştir. Öte yandan, zedelenmiş özerklik-öteki yönelimlilik şema alanının hem anne ret algısı ile depresyon arasındaki ilişkide hem de anne ret algısı ile kaygı arasındaki ilişkide aracı rol oynadığı görülmüştür. Bu araştırma çocuklukta algılanan ret ile yetişkinlikteki psikolojik sorunları özellikle kaygı arasındaki ilişkide rol oynayan olası mekanizmalara işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Erken Dönem Uyumsuz Şemalar, Anne Ret Algısı, Depresyon, Kaygı

Ara Başlıklar

1. Düzey: Ortalanmış, Kalın, Baş Harfleri Büyük Geri Kalanı Küçük

2. Düzey: Sola yaslanmış, Kalın, Baş Harfleri Büyük Geri Kalanı Küçük

3. Düzey: Bir tab içeride, Kalın, Başlığın yalnızca ilk harfi büyük geri kalanı küçük, sonunda nokta var.

4. Düzey: Bir tab içeride, Kalın, İtalik, Başlığın yalnızca ilk harfi büyük geri kalanı küçük, sonunda nokta var.

5. Düzey: Bir paragraf içeride, İtalik, Başlığın yalnızca ilk harfi büyük geri kalanı küçük, sonunda nokta var.

Çocukluk Çağı İstismar Yaşantıları ile Genel Psikolojik Sağlık Arasındaki İlişkide Erken Dönem Uyum Bozucu Şemaların Aracı Rolü

İbrahim Yiğit
Ankara Üniversitesi

Gülşen Erden
Ankara Üniversitesi

Özet

Çocukluk çağı istismar yaşantıları, bireylerin kendi, diğerleri ve dünya hakkında olumsuz bilişsel tarzlar ya da şemalar geliştirmelerine neden olabilmektedir. Yaşamın erken dönemlerinde geliştirilen ya da içselleştirilen bu şemalar, yetişkinlik döneminde çeşitli psikolojik sorunların ortaya çıkmasına zemin hazırlamakta ve psikolojik sağlık olumsuz yönde etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı, çocukluk çağı istismar yaşantıları ile genel psikolojik sağlık arasındaki ilişkide erken dönem uyum bozucu şemaların aracı rolünü incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, 19- 26 yaş arası 430 üniversite öğrencisine, Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Young Şema Ölçeği, Kısa Semptom Envanteri ve bazı demografik bilgileri elde etmek amacıyla Demografik Bilgi Formu uygulanmıştır. Analiz sonuçları, çocukluk çağı istismar yaşantılarının her birinin genel psikolojik sağlıkla ilişkili olduğunu ve bu ilişkiye kopukluk ve zedelenmiş otonomi şema alanlarının tam aracılık ettiğini göstermiştir. İstismar yaşantılarının, türünün ne olduğu fark etmeksizin, kopukluk ve zedelenmiş otonomi şema alanlarında yer alan şemaların gelişmesine neden olabileceği ve bu şema alanlarının yetişkinlik dönemindeki psikolojik sorunlar için önemli bir bilişsel risk faktörü olabileceği görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Çocukluk çağı istismarı, erken dönem uyum bozucu şemalar, genel psikolojik sağlık

Abstract

Experiences of childhood abuse can lead individuals to develop negative cognitive styles or schemas about their self, the others and the world. These schemas, which are developed or internalized in early stages of life, underlie various psychological problems and negatively affect psychological wellbeing in adulthood. The aim of the present study is to examine the mediating role of early maladaptive schemas in the relationship between childhood abuse experiences and psychological wellbeing. For this purpose, Child Trauma Questionnaire, Young Schema Questionnaire, Brief Symptom Inventory and a questionnaire to collect data on their demographic characteristics were administered to 430 university students whose ages are 19-26. The results of the analyses showed that each of childhood abuse experiences were significantly related to psychological wellbeing and schema domains of disconnection/rejection and impaired autonomy fully mediated this relationship. Childhood abuse experiences, regardless of the type of these experiences, may lead to being developed early maladaptive schemas in schema domains of disconnection and impaired autonomy and these schema domains may be significant cognitive risk factor for psychological problems in adulthood.

Key words: Childhood abuse, early maladaptive schemas, psychological wellbeing

Giriş/Introduction

- Araştırma önerisinin/raporunun ilk bölümüdür.
- Araştırmanın problemi ve amacı bu bölümde verilir.
- Problem, başlık olarak belirtilmeden açıklanır. Bunun için literatür genelden özele doğru aktarılır. Bunun mantıksal bir sırayla ve birbiriyle ilişkilendirilmiş biçimde olması beklenir.
- Giriş içinde araştırmanın problemi belirginleştirilir. Literatürün verilmesi de problemi belirginleştirmeye yönelik olmalıdır.
- ARAŞTIRMA KAPSAMINDA NE YAPIYORUZ? NİÇİN YAPIYORUZ?

Giriş

- İyi bir girişte hangi soruların cevaplanmış olmasını bekliyoruz?
  1. Bu çalışmanın önemi?
  2. Hipotezler ve/ya deneysel tasarım araştırma problemini çözmeye nasıl yardımcı olmaktadır?
  3. Bu çalışmanın mevcut literatüre katkısı ve kuramsal doğrularını nelerdir?
  4. Sınanan hipotezler hangi mantığa dayandırılarak türetilmiştir?

Yöntem/Method

- Araştırmanın hangi yöneme göre yapıldığı,
- Verinin nasıl toplandığı
- Araştırmaya katılan katılımcıların **örneklem** özelliklerini,
- Araştırmada kullanılan **veri toplama araçları**nın tanıtımını,
- Araştırmanın amacı doğrultusunda yapılan **işlemleri** içerir.

Yöntem

- Örneklem (Participants) Özellikleri

Bu alt başlık altında araştırma problemi ile ilgili tüm katılımcı özelliklerinin verilmesi beklenir.

Bunlar neler olabilir?

- Cinsiyet
- Yaş
- Eğitim düzeyi gibi demografik özellikler.
- Katılımcı sayılarının hem toplam olarak hem de önemli değişkenlere bağlı olarak yüzdeleriyle verilmesi yararlı olur.

Örneklem

Araştırmanın örneklemini, 19-26 yaş arası ($Ort. = 21.35$, $S = 1.74$) 430 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcılara, Ankara ilinde bulunan üniversitelerden kartopu örnekleme tekniği yoluyla ulaşılmıştır. Katılımcıların 239'u (%55.6) kadın, 191'i (%44.4) erkektir. Örneklemin sınıf düzeyine göre dağılımı incelendiğinde, öğrencilerin 146'sının (%34.0) üniversite birinci sınıfa, 117'sinin (%27.2) ikinci sınıfa, 86'sının (%20.0) üçüncü sınıfa, 81'inin ise (%18.8) dördüncü sınıfa devam ettikleri görülmektedir.

Yöntem

- **Veri Toplama Araçları (Measures)**
- Bu bölümde kullanılan araçların özellikleri ayrıntılı olarak verilir.
- Ölçme aracını kim tarafından geliştirildiği veya uyarlandığı, amacı, geçerlik güvenirlik bilgileri verilmelidir.
- Bütün bu bilgilerin verilmesinde kaynak göstermek, özellikle de orijinal kaynaktan göstermek önemlidir. Test ve ölçekleri tanıtan kaynaklardan doğrudan aktarma yoluna gidilmemelidir!!!
- Kullanılan bütün araçlar için bu bilgilendirmenin yapılması beklenmektedir.

YÖNTEM

Barratt Dürtüsellik Ölçeği -11

Açıklamalar: İnsanlar farklı durumlarda gösterdiği düşünce ve davranışları ile birbirlerinden ayrılırlar. Bu test bazı durumlarda nasıl düşündüğünüzü ve davrandığınızı ölçen bir testtir.

Lütfen her cümleyi okuyunuz ve bu sayfanın sağındaki, size en uygun daire içine X koyunuz. Cevaplamak için çok zaman ayırmayınız. Hızlı ve dürüstçe cevap veriniz.

	Kadınlar/ Hiçbir zaman	Bazen	Sıklıkla	Herkes her zaman/ Her zaman
1. İşlerimi dikkatle planlarım	-	-	-	-
2. Düşünmeden iş yaparım	-	-	-	-
3. Hiçbir karar veririm	-	-	-	-
4. Hiç bir şeyi dert etmem	-	-	-	-
5. Dikkat etmem	-	-	-	-
6. Uçuşan düşüncelerim var	-	-	-	-
7. Seyahatlerimi çok önceden planlarım	-	-	-	-
8. Kendimi kontrol edebilirim.	-	-	-	-
9. Kolayca konsantrane olurum	-	-	-	-
10. Düşenli para biriktirim	-	-	-	-
11. Denizde veya oyunlarda yarımda duramam	-	-	-	-
12. Dikkatli düşünem biriktirim	-	-	-	-
13. İş güvenliğine dikkat ederim	-	-	-	-
14. Düşünmeden bir şeyler söylerim	-	-	-	-
15. Karmaşık problemler üstüne düşünmeyi severim.	-	-	-	-
16. Sık sık iş değiştiririm	-	-	-	-
17. Düşünmeden hareket ederim	-	-	-	-
18. Zor problemler çözemem gerektiğinde kolayca ederim.	-	-	-	-
19. Adıma atıştı gibi hareket ederim	-	-	-	-
20. Düşünerek hareket ederim	-	-	-	-
21. Sıklıkla evimi değiştiririm	-	-	-	-
22. Düşünmeden alışveriş yaparım	-	-	-	-
23. Aynı anda sadece bir tek şey düşünebilirim.	-	-	-	-
24. Hobbilerimi değiştiririm	-	-	-	-
25. Kazandığımdan daha fazla harcarım.	-	-	-	-
26. Düşünmeden ciddi şekilde oluşturma konuyla ilgili düşünceler oluşur.	-	-	-	-
27. Şu an ile gelecekte daha fazla ilgilenirim.	-	-	-	-
28. Denizde veya dinemede rahat oturamam.	-	-	-	-
29. Yapı-boz/puzzle çözmeyi severim	-	-	-	-
30. Geleceğini düşünem biriktirim	-	-	-	-

Yöntem

- **Veri Toplama Araçları**
- ✓ Ölçek, kim tarafından geliştirildi?
- ✓ Uyarlama çalışması ise kim tarafından uyarlandı?
- ✓ Kaç maddeden oluşuyor?
- ✓ Puanlama sistemi nasıl? En yüksek en düşük alınan puanlar kaç? Bunlar neye işaret ediyor?
- ✓ Geçerlik güvenirlik
- ✓ Alt boyutlar.
- ✓ Örnek sorular

Barratt Dürtüsellik Ölçeği (Barratt Impulsiveness Scale). Ölçeğin ilk sürümü Barratt (1959) tarafından geliştirilmiş ve Patton, Stanford ve Barratt (1995) tarafından gözden geçirilmiştir. Toplam 30 maddeden oluşan ölçeğin motor dürtüsellik, bilişsel dürtüsellik ve plansızlık dürtüselligi olmak üzere üç alt ölçeği bulunmaktadır (örn., “Düşünmeden konuşurum.”, “Aklıma estiği gibi hareket ederim.”). Ölçeğin üniversite öğrencileri için toplam iç tutarlık katsayısı .82 olarak bulunmuştur. Ölçeğin Türkçe’ye uyarlama çalışması, Bayar (1999) tarafından yapılmış olup, ölçeğin toplam iç tutarlık katsayısı .72 olarak rapor edilmiştir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 120 ve en düşük puan 30’dur. Ölçekten alınan yüksek puan yüksek oranda dürtüsellige işaret etmektedir. Bu çalışmada, ölçeğin toplam puanı kullanılmıştır. Araştırma örnekleminde ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı .70 bulunmuştur.

(Pekel Uludağlı ve Sayıl, 2013).

YÖNTEM

- **İşlem (Procedure)**

Bu bölümde verilerin nasıl toplandığı anlatılır. Ölçeklerin nerede (okul, işyeri, sınıf, sokak, ev vb.) , nasıl (bireysel, grup) uygulandığı, deneklerin gönüllü mü yoksa paralı mı oldukları gibi bilgiler verilir.

Ölçeklerin doldurulması ya da deneyin uygulanmasının ne kadar sürdüğüne ilişkin bilgi de bu bölümde verilir.

Bulgular (Results)

Ne Buldunuz?

- Bulgular, probleme yönelik toplanan verilere ilişkin gerçekleştirilen analizlerin sonuçlarının sunulduğu bölümdür.
- Araştırmanın içeriğine göre mantıklı bir sıra içinde verilmelidir. Araştırmaya ilişkin kurulan hipotezlere ilişkin analizler de hipotezlerin sunum sırasına göre olmalıdır.
- Araştırmanın denencelerini test etmek amacı ile kullanılan istatistiksel analizleri içermelidir.
- Kullanılan analiz tekniğine uygun ve gerekli istatistiksel değerler metin içinde ya da Tablo(lar)da sunulmalıdır.

Bulgular

- Her bir bulgunun sunulan hipotezler ile bağlantılı olması beklenmektedir.
- Hangi analizlerin yapıldığının bilgisini bulguları sunmadan önce vermek iyi bir fikir olabilir.
- Bu kısımda sadece analiz sonuçları yer almalıdır.

Bulgular

- Tablo kullanmamız gerekiyor? Nasıl olacak?

Tablo, şekil vb. numaraları 1'den başlayarak verilir. (Tablo 1., Tablo 2.)

Tablo numarası verildikten sonra nokta konur ve bir karakterlik boşluk bırakılarak sadece kelimelerin ilk harfi büyük olacak şekilde tablo ismi verilir.

Tablo 1. Araştırmada Yer Alan Değişkenler Arasındaki Korelasyon Katsayıları

Bulgular

- Tablo başlıkları da önemli bir konu. Çok genel bir başlık ya da çok detaylı bir başlık koyulmamalı.
- İyi bir tablo başlığı kısa fakat aynı zamanda da açıklayıcı olmalıdır.

Çok genel başlık: *Kardeş İlişkileri ve Yaş*

Çok detaylı başlık: *5-10, 10-15 ve 15-20 Yaş Aralığındaki Katılımcıların Olumlu Kardeş İlişkileri, Düşmanlık ve Tartışma Alt Ölçeklerindeki Ortalama Değerleri*

 Uygun başlık: *Farklı Yaş Gruplarındaki Katılımcıların Kardeş İlişkileri Ölçeği'ndeki Ortalama Değerleri*

Bulgular

- Tablolar ve Őekillerin, sayfa dŐzeni esaslarına uymak Őartı ile metinde ilk söz edildikleri yerden sonra olmak Őzere, mŐmkŐn olduğu kadar yakına ve kullanım alanı içine uygun Şekilde yerleŐtirilmesi beklenmektedir.

Örnek tablo

- Tablo numarası ve ismi tablonun üstüne yazılmalıdır.
- Metin içinde tablo sunulurken, tabloya giriş ifadesi yazılır, tablonun altına da “Tablo.....’da görüldüğü gibi.....” şeklinde tablodan çıkış ifadesi yazılır.
- Olasılık notları, yıldız iminin kullanımıyla p değerini yani denence testinin anlamlılık düzeyini gösterir.
  - $p < .05$ tek yıldız imi (*)
  - $p < .01$ iki yıldız imi (**)
  - $p < .001$ üç yıldız imi (***)

Tablo 1. Araştırmada Yer Alan Değişkenler Arasındaki Korelasyon Katsayıları

	1	2	3	4	5	6
1. Fiziksel İstismar	-					
2. Duygusal İstismar	.41**	-				
3. Cinsel İstismar	.45**	.36**	-			
4. Kopukluk	.22**	.40**	.21**	-		
5. Zedelenmiş Otonomi	.20**	.28**	.20**	.77**	-	
6. Genel Psikolojik Sağlık	.14**	.29**	.16**	.60**	.54**	-
<i>Ort.</i>	5.45	6.63	5.55	43.63	39.64	47.75
<i>S</i>	1.19	2.05	1.42	14.88	13.00	29.94

** $p < .01$

Tablo Kontrol Listesi

	Evet	Hayır
Tablo gerçekten gerekli mi?		
Tablo makalenin basılı formuna dahil edilmeli mi ya da çevrimiçi (online) ek doküman olarak verilebilir mi?		
Makaledeki benzer tablolar biçim olarak tutarlı mı?		
Başlık kısa fakat açıklayıcı mı?		
Tablodaki her sütunun başlığı var mı?		
Parantezler, kalın ve eğik yazı tipiyle belirtilen özel kullanımlar, semboller ve kısaltmaların açıklaması yapıldı mı?		
Verilen notların sıralaması, genel notlar, özel notlar ve olasılık notları şeklinde mi?		
Tablodaki tüm dikey çizgiler silindi mi?		
Sonuçlar rapor edilirken güven aralıkları verildi mi? Güven düzeyi -örn., %95- gösterildi mi ve hem tablo hem de metnin tümünde aynı güven düzeyi kullanıldı mı?		
İstatistiksel anlamlılık testi kullanıldıysa, tüm anlamlılık değerleri doğru olarak tanımlandı ve gösterildi mi? Gerekli durumlarda, anlamlılık değerleri için yıldız simgeleri (örn., $*p < .05$, $**p < .01$) tabloya eklendi mi?		
Telif hakkı olan tablonun tamamı ya da bir kısmı uyarlandıysa ya da kopyalandıysa, tablo notlarında telif hakkı sahibi kaynak olarak gösterildi mi? Tablonun yeniden kullanımını için (yazılı ya da elektronik) hak sahibinden yazılı onay alındı mı ve bu yazılı onay makalenin son haliyle birlikte dergi editörüne gönderildi mi?		
Tabloya metin içinde atıf yapıldı mı?		

(Eldoğan, Korkmaz, Helvacı, Yeniçeri ve Kökdemir, 2015)

Bulgular

- Şekil kullanmamız gerekiyor? Nasıl olacak?
- Şekil açık, net, yalın ve bilgi verici olmalıdır.
- Tabloda olduğu gibi şekilde de metin tekrar edilmemeli, metne ek bir bilgi sağlamalıdır.
- Şekildeki tüm öğeler isimlendirilmeli ya da açıklanmalıdır.
- Boyut olarak karakterin boyutu 8 puntodan küçük 14 puntodan büyük olmamalıdır.

Şekil Kontrol Listesi

	Evet	Hayır
Şeklin kullanımı gerçekten gerekli mi?		
Şekil basit ve açık mı? Konu dışı ya da ikincil öneme sahip ayrıntılardan muaf mı?		
Şeklin başlığı şeklin içeriğini tanımlıyor mu?		
Şekilde bulunan tüm öğeler açık bir şekilde etiketlendi mi?		
Grid öğelerin büyüklük, ölçek ve yönleri açık bir şekilde etiketlendi mi?		
Şekillerde aynı derecede öneme sahip kavramlar aynı ölçülerde mi hazırlandı?		
Tüm şekiller sırasıyla rakamlarla numaralandırıldı mı?		
Tüm şekillerden metin içinde bahsedildi mi?		
Şeklin yeniden kullanımı söz konusuysa, basılı ya da elektronik kullanım için izin alındı mı? Şeklin altında verilen açıklamada hak sahibi kaynak gösterildi mi?		
Fotoğraf görüntülerinde yapılan önemli değişiklikler belirtildi mi?		
Şeklin dosya formatı yayıncı kuruluş tarafından kabul edilir formatta mı?		
Hazırlanan şekiller hatasız çoğaltma ve yeniden kullanımı sağlayacak kadar yüksek çözünürlüğe sahip mi?		

(Eldoğan, Korkmaz, Helvacı, Yeniçeri ve Kökdemir, 2015)

Önemli Bir Konu:

Doğru Kaynak Gösterimi & Akademik Aşırımacılık

- İlgili bilgi birikimini aktarırken mevcut kaynaklara atıfta bulunmak gereklidir. Araştırmacı kendisine ait olmayan bilgi ve görüşleri kaynak belirtmeden aktaramaz.
- Metin içinde geçmeyen kaynaklar Kaynakça'da yer almaz ve Kaynakça'da görülen kaynakların metin içinde geçen kaynakların hepsini içermesi gerekir.

Önemli Bir Konu: Doğru Kaynak Gösterimi & Akademik Aşırmacılık

- Aşıırma, intihal (*Plagiarism*) nedir?

Başkalarının fikirlerini, yöntemlerini, verilerini, yazılarını ve şekillerini sahiplerine yöntemine uygun şekilde atıf yapmadan veya gerektiğinde sahiplerinden izin almadan kendisine aitmiş gibi kullanmak.

Önemli Bir Konu: Doğru Kaynak Gösterimi & Akademik Aşırmacılık

Metin İçinde Kaynak Gösterme

- Metin içinde alıntı yaparken yayın sahibinin soyadı ve yayının tarihi iki farklı şekilde gösterilebilir:
  1. Metin içinde kaynak gösterme: İş yaşamında kalıpyargı tehdidinin siyahi alışanları (Roberson, Deitch, Brief ve Block,2003) veya yaşlı alışanları (Von hippel, Kalokerinos ve Henry, 2013) olumsuz etkilediği belirtilmektedir.
  2. Parantez içinde kaynak gösterme: Ebeveynlerin çocuklarına cinsel konular hakkında bilgi verme ve sağlıklı cinsel gelişimlerini sağlamada merkezi bir rolü olduğu bilinmektedir (Dittus, Miller, Kotchick ve Forehand, 2004).

Tablo 2
Metin İçinde Temel Kaynak Gösterme Şekilleri

Atrf Şekli	Metin Dili	Metin İçinde Kaynak İlk Defa Belirtirken	Metin İçinde Aynı Kaynak Tekrar Belirtirken	Parantez İçinde Kaynak İlk Defa Belirtirken	Parantez İçinde Aynı Kaynak Tekrar Belirtirken
Tek Yazar Tek Çalışma	TR	Light (2003)	Light (2003)	(Light, 2003)	(Light, 2003)
	İNG	Light (2003)	Light (2003)	(Light, 2003)	(Light, 2003)
İki Yazar Tek Çalışma	TR	Eldogan ve Banşkin (2014)	Eldogan ve Banşkin (2014)	(Eldogan ve Banşkin, 2014)	(Eldogan ve Banşkin, 2014)
	İNG	Eldogan and Banşkin (2014)	Eldogan and Banşkin (2014)	(Eldogan & Banşkin, 2014)	(Eldogan & Banşkin, 2014)
Üç, Dört ve Beş Yazar Tek Çalışma	TR	Walker, Allen, Bradley, Ramirez ve Soo (2008)	Walker ve diğer. (2008) Walker ve ark. (2008)	(Walker, Allen, Bradley, Ramirez ve Soo, 2008)	(Walker ve diğer., 2008) (Walker ve ark., 2008)
	İNG	Walker, Allen, Bradley, Ramirez, and Soo (2008)	Walker et al. (2008)	(Walker, Allen, Bradley, Ramirez, & Soo, 2008)	(Walker et al., 2008)
Altı ve Üstü Yazar Tek Çalışma	TR	Wasserstein ve diğer. (2005) Wasserstein ve ark. (2005)	Wasserstein ve diğer. (2005) Wasserstein ve ark. (2005)	(Wasserstein ve diğer., 2005) (Wasserstein ve ark., 2005)	(Wasserstein ve diğer., 2005) (Wasserstein ve ark., 2005)
	İNG	Wasserstein et al. (2005)	Wasserstein et al. (2005)	(Wasserstein et al., 2005)	(Wasserstein et al., 2005)
Kurum veya Grupların Yazar Olduğu Çalışma		Türk Psikologlar Derneği (TPD, 1997)	TPD (1997)	(Türk Psikologlar Derneği [TPD], 1997)	(TPD, 1997)

Tartışma (Discussion)

- Bu bölümde bulgular değerlendirilir. Bulgular, girişte atıf yapılan yazınla bağlantılı biçimde yorumlanır.
- İlk olarak, giriş kısmında söz edilen araştırma soruları ve denencelerin hangilerinin doğrulandığı ya da doğrulanmadığından gerekçelerle söz edilir.
- Son paragraflar, araştırmanın «doğurguları»nı içerir. Araştırma sonucunun pratik katkıları ve yazına katkıları ele alınır. Çalışmanın sınırlılıklarından, eksik yönlerinden söz edilir. Ardından öneriler sunulur.
- **Sonuç ve öneriler:** Araştırmanın kısa bir özeti ve gelecek çalışmalara öneriler sunulur.
- Bazı makalelerde, çoğunlukla tezlerde tartışma bölümünde bulgular başlık başlık ele alınarak tartışılır.

Kaynakça (References)

- Makalenin yayınlanacağı dergiye/kuruma göre kaynak gösterme biçimleri farklılık gösterebilir.
- Metin içindeki tüm atıflar kaynakçada yer almalıdır.
- İlk yazarın soyadına göre *Alfabetik sıra*
- *Çift aralık*
- *İlk satır sola dayalı, Asılı girintili*
- Örnek:

Batıgün, A. D., Şahin, N. H. ve Uğurtaş, S. (2002). Kısa semptom envanteri: Ergenler için kullanımı. Türk Psikiyatri Dergisi, 13(2), 21-32.

- Kurum/Grup isimleri kaynakçada açık olarak verilmelidir.

Türk Psikologlar Derneği (2002)

American Psychological Association (2010)

Kaynakça (References)

- Metin içerisinde aynı yazarın farklı yıllarda yazılmış çalışmalarına yer verilmişse, kaynakçada yılı önce olan kaynak önce gösterilir.
- Metin içerisinde aynı yazara birden fazla atıf yapılmışsa ama bazı yayınlarda başka yazarlar da mevcutsa, yayın yılı dikkate alınmaz, tek yazarlı eser önce gösterilir.

Örnek:

Young, J. E. (1999). Cognitive therapy for personality disorders: A schema-focused approach. Florida: Professional Resource Press.

Young, J. E. ve Klosko, J. S. (1993). Hayatı yeniden keşfedin. (S.Kohen ve D. Güler, Çev.). İstanbul: Psikonet Yayınları.

Kaynakçada Kaynak Gösterimi

- Süreli Yayınlar
- Kitaplar
- Tezler
- İnternet Kaynakları
- Resmi Yayınlar
- Bilimsel Toplantı ve Sempozyum
- Medya Kaynakları

Kaynakçada Kaynak Gösterimi

Sürelî Yayınlar

Formül: Yazar soyadı, adının baş harfi. (Yıl). Makalenin adı. *Sürelî yayının adı*, *Cilt* (Sürelî yayının sayısı), sayfa aralığı.

Tek yazarlı makale	TR	Hisli, N. (1988) Depresyon envanteri'nin geçerliliği üzerine bir çalışma. <i>Türk Psikoloji Dergisi</i> , 6, 118-22.
	İNG	Gold, E. R. (1986). Long-term effects of sexual victimization in childhood: An attributional approach. <i>Journal of Consulting and Clinical Psychology</i> , 54(4), 471.
İki yazarlı makale	TR	Şahin, N. H. ve Durak, A. (1994). Kısa semptom envanteri: Türk gençleri için uyarlanması. <i>Türk Psikoloji Dergisi</i> , 9(31), 44-56.
	İNG	Sarıtaş, D. & Gençöz, T. (2011) Psychometric properties of "Young Schema Questionnaire-Short Form 3" in a Turkish adolescent sample. <i>Journal of Cognitive Behavioral Psychotherapies</i> , 11, 83-96.
Üç ve daha fazla yazarlı makale	TR	Soygüt, G., Karaosmanoğlu, A. ve Çakır, Z. (2009). Erken dönem uyumsuz şemaların değerlendirilmesi: Young Şema Ölçeği Kısa Form-3'ün psikometrik özelliklerine ilişkin bir inceleme. <i>Türk Psikiyatri Dergisi</i> , 20(1), 75-84.
	İNG	Welburn, K., Coristine, M., Dagg, P., Pontefract, A. & Jordan, S. (2002). The Schema Questionnaire-short form: Factor analysis and relationship between schemas and symptoms. <i>Cognitive Therapy and Research</i> , 26, 519-530.

Kaynakçada Kaynak Gösterimi

Kitap

Tek yazarlı kitap	Yazarın soyadı, adının baş harfi. (Yıl). <i>Kitabın adı</i> (Baskı Sayısı). Basım yeri: Yayınevi.	Bowlby, J. (1982). <i>Attachment and loss: Vol. 1. Attachment</i> (2 nd ed.). New York: Basic Books.
İki yazarlı kitap	Yazarın soyadı, adının baş harfi. ve Yazarın soyadı, adının baş harfi. (Yıl). <i>Kitabın adı</i> (Baskı sayısı). Basım yeri: Yayınevi.	Young, J. E., Klosko, J. S. & Weishaar, M. (2003). <i>Schema therapy: A practitioner's guide</i> . New York: Guilford Publications.
Kitap bölümü	Yazarın soyadı, adının baş harfi. ve Yazarın soyadı, adının baş harfi. (Yıl). Kitap bölümünün adı. <i>Kitabın adı</i> (Baskı sayısı) içinde (Cilt, Sayfa aralığı). Basım yeri: Yayınevi.	Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2000). Nitel araştırmaların planlanması. <i>Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri</i> (2. baskı) içinde (s.49-91). Ankara: Seçkin Yayınları.
Çeviri kitap	Yazarın soyadı, adının baş harfi. (Yıl). <i>Kitabın adı</i> (Baskı sayısı). (Çevirmenin adının baş harfi. Çevirmenin soyadı, Çev.) Basım yeri: Yayınevi. (Orijinal çalışma basım tarihi)	Yalom, I. D. (1998). <i>Kısa süreli grup terapileri: İlkeler ve teknikler</i> (N. H. Şahin, Çev.). Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları. (Orijinal çalışma basım tarihi 1983).
Editörlü kitap	Birinci editörün soyadı, adının baş harfi. Ve İkinci editörün soyadı, adının baş harfi. (Ed.). (Yıl.) Kitabın adı (Baskı sayısı). Basım yeri: Yayınevi.	Savaşır, I. ve Şahin, N. H. (Ed.). (1997). <i>Bilişsel-davranışçı terapilerde değerlendirme: Sık kullanılan ölçekler</i> . Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.

Kaynakçada Kaynak Gösterimi

Tezler

- Formül: Yazarın soyadı, adının baş harfi. (Yıl). *Tezin başlığı* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi/ Yayınlanmamış doktora tezi). Üniversitenin adı, Üniversitenin bulunduğu şehir.
- Örnek:

TR : Kaya, F. (2010). *Çocukluk döneminde yaşanan istismarın kişilerarası ilişki tarzları üzerindeki etkisi: Erken dönem uyum bozucu şemaların aracı rolü*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ING: Hughey, A. C. (1933). *The treatment of the Negro in South Carolina fiction* (Unpublished master's thesis). University of South Carolina, Carolina.

Ekler (Appendices)

- Araştırmada kullanılan materyaller «Ekler» bölümünde sunulur. Örneğin araştırma bir ölçek geliştirme ya da ölçek geçerlik güvenirlik çalışmasıysa Ek bölümünde bu ölçeğe yer verilebilir. Araştırma raporunda sözü geçen materyale, Ek başlığı altında yeni bir sayfada yer verilir. Eğer sözü geçen materyaller birden fazlaysa her biri yeni sayfada olmak üzere Ek A, Ek B.. şeklinde yer alır.
- Önemli: Araştırma raporu içerisinde de Ekler bölümünde yer alacak materyaller belirtilir.

Kaynaklar

- Eldoğan, D., Korkmaz, L., Helvacı, E., Yeniçeri, Z. ve Kökdemir, D. (2015). *Akademik yazım kuralları kitapçığı (4. baskı)*. Ankara: Başkent Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü
- Erkuş, A. (2013). Davranış Bilimleri için Bilimsel Araştırma Süreci (4. Baskı). Ankara: Seçkin Yayınları.
- <http://www.elyadal.org>
- <http://sbedergisi.ankara.edu.tr/apa60.pdf>
- <http://dergipark.gov.tr/uploads/files/4d53/3a73/0e3c/572f7df1cee3c.pdf>

4. Hafta (18 Ekim)

ÖDEV

- İlgil duydüğunuz bir konuda makale taraması yapın ve seçtiğiniz 10 makale ile APA'ya göre kaynakça sayfası hazırlayın. (Makaleleri CD'ye kaydedip ödev ile birlikte getirin). (15 puan)